

Dag Boman
Yrkesrevisor
dag.boman@skane.se

MISSIV

Datum 2022-12-13
Dnr 2022-RG000006

1 (13)

För yttrande till:

Regionstyrelsen
Kulturnämnden
Personalnämnden
Primärvårdsnämnden
Psykiatri-, habilitering- och
hjälpmedelsnämnden
Regionala utvecklingsnämnden
Servicenämnden
Sjukhusstyrelse Helsingborg
Sjukhusstyrelse Hässleholm
Sjukhusstyrelse Kristianstad
Sjukhusstyrelse Landskrona
Sjukhusstyrelse Sus
Sjukhusstyrelse Trelleborg
Sjukhusstyrelse Ystad
Sjukhusstyrelse Ängelholm

Granskning av direktupphandlingar – Rapport nr 10 - 2022

Denna granskning avser att ge underlag till revisionen för att bedöma om Region Skånes styrelser och nämnder har en tillräcklig intern kontroll som säkerställer att direktupphandlingar genomförs i enlighet med lagen om offentlig upphandling. Frågeställningarna rör dels om direktupphandlingar har genomförts i enlighet med gällande regelverk, dels om regionstyrelsen har säkerställt en fungerande samordning och uppföljning av Region Skånes inköp.

Granskningen som ägt rum under perioden februari – november 2022 har utförts av yrkesrevisorer vid Region Skånes revisionskontor. Granskningen omfattar regionstyrelsen och samtliga sjukhusstyrelser och nämnder i Region Skåne, med undantag för hälso- och sjukvårdsnämnden, kollektivtrafiknämnden och patientnämnden samt för servicenämnden vad avser Regionfastigheter.

Den övergripande bild som framträder i granskningen är att ett flertal av Region Skånes nämnder och styrelser inte fullt ut lever upp till det regelverk som gäller för direktupphandlingar. För Region Skåne som upphandlingsmyndighet innebär detta risker för att inköp sker av varor och tjänster som inte är de mest fördelaktiga. Utöver detta innebär det att Region Skåne exponeras för risker för upphandlingsskadeavgifter eller skadestånd och att förebyggandet av oegentligheter inte är tillräckligt.

Sammanfattningsvis har följande bedömningar och rekommendationer gjorts för respektive nämnd och styrelse:

För regionstyrelsen: Sammanfattande bedömning är att det föreligger brister i regionstyrelsens hantering och processer avseende granskade direktupphandlingar för de verksamheter som regionstyrelsen är ansvarig driftledningsnämnd för. Särskilt kan nämnas att det finns brister i dokumentation av upphandlingar, bland annat rörande kontroll av befintliga ramavtal och konkurrensutsättning. Det saknas en systematisk styrning och kontroll från regionstyrelsens sida vad avser upphandlingar inom styrelsens ansvarsområde där bland annat Koncernkontoret ingår. Regionstyrelsen lever därför inte upp till de krav som ställs av aktuell lagstiftning, Konkurrensverkets krav samt Region Skånes interna regelverk.

Bedömningen vad gäller samordning av Region Skånes inköp är att regionstyrelsen bedriver ett aktivt arbete för en ökad regeltrohet och bättre samordning. Samtidigt bedömer vi att det finns brister och att regionstyrelsen inte fullt ut har säkerställt en fungerande samordning och uppföljning av Region Skånes inköp i enlighet med regionfullmäktiges upphandlingspolicy. Med hänsyn till den bristande kontroll av inköp som sker i flertalet nämnder och styrelser bedömer vi vidare att regionstyrelsen har brustit i sin uppsiktsplikt vad gäller direktupphandlingar.

För personalnämnden, primärvårdsnämnden, psykiatri-, habiliterings- och hjälpmedelsnämnden samt sjukhusstyrelserna Helsingborg, Landskrona, Sus, Trelleborg och Ängelholm: Sammanfattande bedömning är att det föreligger brister i nämndernas och styrelsernas hantering och processer avseende granskade direktupphandlingar. Särskilt kan nämnas att det finns brister i dokumentation av upphandlingar, bland annat rörande kontroll av befintliga ramavtal och konkurrensutsättning. Det saknas en systematisk styrning och kontroll från nämndernas och styrelsernas sida vad avser upphandlingar inom deras ansvarsområden. Nämnderna och styrelserna lever därför inte upp till de krav som ställs av aktuell lagstiftning, Konkurrensverkets krav samt Region Skånes interna regelverk.

För sjukhusstyrelserna Hässleholm, Kristianstad och Ystad: Sammanfattande bedömning är att det föreligger brister i sjukhusstyrelsernas hantering och processer avseende direktupphandlingar. Särskilt kan nämnas att det finns brister i dokumentation av beslut samt dokumentation vid kontroll av befintliga ramavtal. Trots insatser för en förstärkt kontroll lever sjukhusstyrelserna inte fullt ut upp till de krav som ställs av aktuell lagstiftning, Konkurrensverkets krav samt Region Skånes interna regelverk.

För servicenämnden (avseende Regionservice): Sammanfattande bedömning är att det föreligger vissa brister i servicenämndens hantering och processer avseende granskade direktupphandlingar. Särskilt kan nämnas att det finns brister i dokumentation av upphandlingar. Verksamheten lever därför inte fullt ut till de krav som ställs av aktuell lagstiftning, Konkurrensverkets krav och Region Skånes interna regelverk.

För kulturnämnden och regionala utvecklingsnämnden: Det har inte varit möjligt att bedöma om det föreligger generella brister i kultur- respektive regionala utvecklingsnämndernas hantering av direktupphandlingar på grund av att få eller inga stickprov identifierats utifrån granskningens kriterier. Samtidigt bedömer vi att det finns anledning för nämnderna att förtydliga och förstärka sin kontroll av upphandlingar inom sina ansvarsområden.

Revisorskollegiet behandlade rapporten vid sammanträdet 2022-12-13 och beslutade att översända missiv och rapport för yttrande till regionstyrelsen, kulturnämnden, personalnämnden, primärvårdsnämnden, psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden, regionala utvecklingsnämnden, servicenämnden samt sjukhusstyrelserna Helsingborg, Hässleholm, Kristianstad, Landskrona, Sus, Trelleborg, Ystad och Ängelholm.

Yttranden med uppgifter om verkställda och planerade åtgärder ska lämnas senast 2023-03-31.

För revisorskollegiet

Louise Rehn Winsborg

Ordförande

George Smidlund
Revisionsdirektör

Bilaga 1

Revisorernas rekommendationer

Regionstyrelsen rekommenderas att

- tydliggöra nämndernas och styrelsernas ansvar för att förebygga risken för oegentligheter inom inköp och upphandling,
- tillse att kompetenshöjande åtgärder om regelverket för upphandling genomförs till förtroendevalda i samtliga nämnder och styrelser liksom ansvariga tjänstepersoner,
- aktivt bedriva uppsikt över att kontroll över upphandlingar sker i de ansvariga nämnderna,
- genomföra en regional översyn av att distinktionen mellan delegations- och verkställighetsbeslut inom upphandlingsområdet sker enligt kommunallagens bestämmelser,
- integrera de avtalskataloger som existerar i Region Skåne till en gemensam katalog och undersöka förutsättningarna att synkronisera avtalskatalog och marknadsplats så att det blir lättare att identifiera leverantörer av varor och tjänster som har avtal med Region Skåne,
- tillhandahålla instrument som gör det möjligt att kontrollera det sammanlagda värdet av inköp av samma vara/tjänst och av samma leverantör under ett kalenderår.

Regionstyrelsen, kulturnämnden, personalnämnden, primärvårdsnämnden, psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden, regionala utvecklingsnämnden, servicenämnden samt sjukhusstyrelserna Helsingborg, Hässleholm, Kristianstad, Landskrona, Sus, Trelleborg, Ystad och Ängelholm rekommenderas att

- årligen följa upp att hanteringen sker enligt regler och rutiner för samtliga granskade upphandlingar och inköp om 100 000 kronor och därutöver som sker vid sidan av de avtal som träffats av Region Skåne,
- förstärka kontrollen att beslut om upphandling och träffande av avtal genomförs av behörig företrädare för sjukhus eller förvaltning,
- se till att det inom berörda verksamheter finns tillgång till råd och stöd om regler och rutiner för utförande av direktupphandlingar.

Anvisningar för yttrande

- Svaret ska innehålla uppgifter om vilka åtgärder som vidtagits eller planeras vidtas utifrån revisorernas rekommendationer.
- Det ska finnas en tydlig koppling mellan de rekommendationer som revisorerna lämnat och de åtgärder som beskrivs i svaret.
- Svaret bör så långt det är möjligt innehålla tidsangivelser för när åtgärderna genomförs.
- Svaret bör så långt det är möjligt innehålla beskrivning av hur åtgärderna genomförs.
- Svaret bör så långt det är möjligt beskriva vilken eller vilka funktioner inom förvaltningen eller sjukhuset som fått i uppdrag att arbeta med åtgärderna.
- Om styrelsen/nämnden inte planerar att vider några åtgärder, motivera varför.
- Om styrelsen/nämnden inte kan svara inom utsatt tid, kontakta revisionskontoret.

Nedan bifogas formulär som kan användas för svar på revisorernas rekommendationer. Syftet med formuläret är att underlätta kommunikationen och därmed tydliggöra vilka åtgärder styrelsen och nämnden vidtagit eller planerar att vidta.

Svarsformulär för regionstyrelsen

Tydliggöra nämndernas och styrelsernas ansvar för att förebygga risken för oegentligheter inom inköp och upphandling.
Regionstyrelsens svar:
Tillse att kompetenshöjande åtgärder om regelverket för upphandling genomförs till förtroendevalda i samtliga nämnder och styrelser liksom ansvariga tjänstepersoner.
Regionstyrelsens svar:
Aktivt bedriva uppsikt över att kontroll över upphandlingar sker i de ansvariga nämnderna.
Regionstyrelsens svar:
Genomföra en regional översyn av att distinktionen mellan delegations- och verkställighetsbeslut inom upphandlingsområdet sker enligt kommunallagens bestämmelser.
Regionstyrelsens svar:
Integrera de avtalskataloger som existerar i Region Skåne till en gemensam katalog och undersöka förutsättningarna att synkronisera avtalskatalog och marknadsplats så att det blir lättare att identifiera leverantörer av varor och tjänster som har avtal med Region Skåne.
Regionstyrelsens svar:
Tillhandahålla instrument som gör det möjligt att kontrollera det sammanlagda värdet av inköp av samma vara/tjänst och av samma leverantör under ett kalenderår.
Regionstyrelsens svar:
Årligen följa upp att hanteringen sker enligt regler och rutiner för samtliga granskade upphandlingar och inköp om 100 000 kronor och därutöver som sker vid sidan av de avtal som träffats av Region Skåne.
Regionstyrelsens svar:
Förstärka kontrollen att beslut om upphandling och träffande av avtal genomförs av behörig företrädare för sjukhus eller förvaltning.
Regionstyrelsens svar:
Se till att det inom berörda verksamheter finns tillgång till råd och stöd om regler och rutiner för utförande av direktupphandlingar.
Regionstyrelsens svar:
Övriga kommentarer:
Regionstyrelsens svar:

Svarsformulär för kulturnämnden

Ärligen följ upp att hanteringen sker enligt regler och rutiner för samtliga granskade upphandlingar och inköp om 100 000 kronor och därutöver som sker vid sidan av de avtal som träffats av Region Skåne.
Kulturnämndens svar:
Förstärka kontrollen att beslut om upphandling och träffande av avtal genomförs av behörig företrädare för sjukhus eller förvaltning.
Kulturnämndens svar:
Se till att det inom berörda verksamheter finns tillgång till råd och stöd om regler och rutiner för utförande av direktupphandlingar.
Kulturnämndens svar:
Övriga kommentarer:
Kulturnämndens svar:

Svarsformulär för personalnämnden

Ärligen följ upp att hanteringen sker enligt regler och rutiner för samtliga granskade upphandlingar och inköp om 100 000 kronor och därutöver som sker vid sidan av de avtal som träffats av Region Skåne.
Personalnämndens svar:
Förstärka kontrollen att beslut om upphandling och träffande av avtal genomförs av behörig företrädare för sjukhus eller förvaltning.
Personalnämndens svar:
Se till att det inom berörda verksamheter finns tillgång till råd och stöd om regler och rutiner för utförande av direktupphandlingar.
Personalnämndens svar:
Övriga kommentarer:
Personalnämndens svar:

Svarsformulär för primärvårdsnämnden

Ärligen följ upp att hanteringen sker enligt regler och rutiner för samtliga granskade upphandlingar och inköp om 100 000 kronor och därutöver som sker vid sidan av de avtal som träffats av Region Skåne.
Primärvårdsnämndens svar:
Förstärka kontrollen att beslut om upphandling och träffande av avtal genomförs av behörig företrädare för sjukhus eller förvaltning.
Primärvårdsnämndens svar:
Se till att det inom berörda verksamheter finns tillgång till råd och stöd om regler och rutiner för utförande av direktupphandlingar.
Primärvårdsnämndens svar:
Övriga kommentarer:
Primärvårdsnämndens svar:

Svarsformulär för psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden

Ärligen följ upp att hanteringen sker enligt regler och rutiner för samtliga granskade upphandlingar och inköp om 100 000 kronor och därutöver som sker vid sidan av de avtal som träffats av Region Skåne.
Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämndens svar:
Förstärka kontrollen att beslut om upphandling och träffande av avtal genomförs av behörig företrädare för sjukhus eller förvaltning.
Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämndens svar:
Se till att det inom berörda verksamheter finns tillgång till råd och stöd om regler och rutiner för utförande av direktupphandlingar.
Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämndens svar:
Övriga kommentarer:
Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämndens svar:

Svarsformulär för regionala utvecklingsnämnden

Ärligen följ upp att hanteringen sker enligt regler och rutiner för samtliga granskade upphandlingar och inköp om 100 000 kronor och därutöver som sker vid sidan av de avtal som träffats av Region Skåne.
Regionala utvecklingsnämndens svar:
Förstärka kontrollen att beslut om upphandling och träffande av avtal genomförs av behörig företrädare för sjukhus eller förvaltning.
Regionala utvecklingsnämndens svar:
Se till att det inom berörda verksamheter finns tillgång till råd och stöd om regler och rutiner för utförande av direktupphandlingar.
Regionala utvecklingsnämndens svar:
Övriga kommentarer:
Regionala utvecklingsnämndens svar:

Svarsformulär för servicenämnden

Ärligen följ upp att hanteringen sker enligt regler och rutiner för samtliga granskade upphandlingar och inköp om 100 000 kronor och därutöver som sker vid sidan av de avtal som träffats av Region Skåne.
Servicenämndens svar:
Förstärka kontrollen att beslut om upphandling och träffande av avtal genomförs av behörig företrädare för sjukhus eller förvaltning.
Servicenämndens svar:
Se till att det inom berörda verksamheter finns tillgång till råd och stöd om regler och rutiner för utförande av direktupphandlingar.
Servicenämndens svar:
Övriga kommentarer:
Servicenämndens svar:

Svarsformulär för sjukhusstyrelse Helsingborg

Ärligen följ upp att hanteringen sker enligt regler och rutiner för samtliga granskade upphandlingar och inköp om 100 000 kronor och därutöver som sker vid sidan av de avtal som träffats av Region Skåne.
Sjukhusstyrelse Helsingborgs svar:
Förstärka kontrollen att beslut om upphandling och träffande av avtal genomförs av behörig företrädare för sjukhus eller förvaltning.
Sjukhusstyrelse Helsingborgs svar:
Se till att det inom berörda verksamheter finns tillgång till råd och stöd om regler och rutiner för utförande av direktupphandlingar.
Sjukhusstyrelse Helsingborgs svar:
Övriga kommentarer:
Sjukhusstyrelse Helsingborgs svar:

Svarsformulär för sjukhusstyrelse Hässleholm

Ärligen följ upp att hanteringen sker enligt regler och rutiner för samtliga granskade upphandlingar och inköp om 100 000 kronor och därutöver som sker vid sidan av de avtal som träffats av Region Skåne.
Sjukhusstyrelse Hässleholms svar:
Förstärka kontrollen att beslut om upphandling och träffande av avtal genomförs av behörig företrädare för sjukhus eller förvaltning.
Sjukhusstyrelse Hässleholms svar:
Se till att det inom berörda verksamheter finns tillgång till råd och stöd om regler och rutiner för utförande av direktupphandlingar.
Sjukhusstyrelse Hässleholms svar:
Övriga kommentarer:
Sjukhusstyrelse Hässleholms svar:

Svarsformulär för sjukhusstyrelse Kristianstad

Ärligen följ upp att hanteringen sker enligt regler och rutiner för samtliga granskade upphandlingar och inköp om 100 000 kronor och därutöver som sker vid sidan av de avtal som träffats av Region Skåne.
Sjukhusstyrelse Kristianstads svar:
Förstärka kontrollen att beslut om upphandling och träffande av avtal genomförs av behörig företrädare för sjukhus eller förvaltning.
Sjukhusstyrelse Kristianstads svar:
Se till att det inom berörda verksamheter finns tillgång till råd och stöd om regler och rutiner för utförande av direktupphandlingar.
Sjukhusstyrelse Kristianstads svar:
Övriga kommentarer:
Sjukhusstyrelse Kristianstads svar:

Svarsformulär för sjukhusstyrelse Landskrona

Ärligen följ upp att hanteringen sker enligt regler och rutiner för samtliga granskade upphandlingar och inköp om 100 000 kronor och därutöver som sker vid sidan av de avtal som träffats av Region Skåne.
Sjukhusstyrelse Landskronas svar:
Förstärka kontrollen att beslut om upphandling och träffande av avtal genomförs av behörig företrädare för sjukhus eller förvaltning.
Sjukhusstyrelse Landskronas svar:
Se till att det inom berörda verksamheter finns tillgång till råd och stöd om regler och rutiner för utförande av direktupphandlingar.
Sjukhusstyrelse Landskronas svar:
Övriga kommentarer:
Sjukhusstyrelse Landskronas svar:

Svarsformulär för sjukhusstyrelse Sus

Ärligen följ upp att hanteringen sker enligt regler och rutiner för samtliga granskade upphandlingar och inköp om 100 000 kronor och därutöver som sker vid sidan av de avtal som träffats av Region Skåne.
Sjukhusstyrelse Sus svar:
Förstärka kontrollen att beslut om upphandling och träffande av avtal genomförs av behörig företrädare för sjukhus eller förvaltning.
Sjukhusstyrelse Sus svar:
Se till att det inom berörda verksamheter finns tillgång till råd och stöd om regler och rutiner för utförande av direktupphandlingar.
Sjukhusstyrelse Sus svar:
Övriga kommentarer:
Sjukhusstyrelse Sus svar:

Svarsformulär för sjukhusstyrelse Trelleborg

Ärligen följ upp att hanteringen sker enligt regler och rutiner för samtliga granskade upphandlingar och inköp om 100 000 kronor och därutöver som sker vid sidan av de avtal som träffats av Region Skåne.
Sjukhusstyrelse Trelleborgs svar:
Förstärka kontrollen att beslut om upphandling och träffande av avtal genomförs av behörig företrädare för sjukhus eller förvaltning.
Sjukhusstyrelse Trelleborgs svar:
Se till att det inom berörda verksamheter finns tillgång till råd och stöd om regler och rutiner för utförande av direktupphandlingar.
Sjukhusstyrelse Trelleborgs svar:
Övriga kommentarer:
Sjukhusstyrelse Trelleborgs svar:

Svarsformulär för sjukhusstyrelse Ystad

Ärligen följ upp att hanteringen sker enligt regler och rutiner för samtliga granskade upphandlingar och inköp om 100 000 kronor och därutöver som sker vid sidan av de avtal som träffats av Region Skåne.
Sjukhusstyrelse Ystads svar:
Förstärka kontrollen att beslut om upphandling och träffande av avtal genomförs av behörig företrädare för sjukhus eller förvaltning.
Sjukhusstyrelse Ystads svar:
Se till att det inom berörda verksamheter finns tillgång till råd och stöd om regler och rutiner för utförande av direktupphandlingar.
Sjukhusstyrelse Ystads svar:
Övriga kommentarer:
Sjukhusstyrelse Ystads svar:

Svarsformulär för sjukhusstyrelse Ängelholm

Ärligen följ upp att hanteringen sker enligt regler och rutiner för samtliga granskade upphandlingar och inköp om 100 000 kronor och därutöver som sker vid sidan av de avtal som träffats av Region Skåne.
Sjukhusstyrelse Ängelholms svar:
Förstärka kontrollen att beslut om upphandling och träffande av avtal genomförs av behörig företrädare för sjukhus eller förvaltning.
Sjukhusstyrelse Ängelholms svar:
Se till att det inom berörda verksamheter finns tillgång till råd och stöd om regler och rutiner för utförande av direktupphandlingar.
Sjukhusstyrelse Ängelholms svar:
Övriga kommentarer:
Sjukhusstyrelse Ängelholms svar: